

Kredyt w rachunku bankowym

Do najbardziej rozpowszechnionych form finansowania należy wspólnie zaliczyć kredyt w rachunku bankowym¹. Ze względu na swoją elastyczną konstrukcję często bywa udzielany przez banki zarówno przedsiębiorcom, jak i konsumentom. W niniejszym artykule zostanie przeprowadzona analiza prawna tej postaci finansowania, ze szczególnym uwzględnieniem powiązań występujących między umową rachunku a umową kredytową.

TOMASZ CZECH

Kredyt w rachunku bankowym wykazuje liczne zalety. Zmniejsza istotnie koszty transakcyjne związane z udzieleniem i obsługą tej formy finansowania, w sposób elastyczny zaspokaja bieżące potrzeby płatnicze kredytobiorcy, ułatwia oraz przyspiesza wypłatę środków pieniężnych udostępnionych mu na podstawie umowy kredytowej, automatyzuje proces spłaty kredytu, zapewnia większą przejrzystość w relacjach między bankiem a kredytobiorcą przez wykorzystanie jednolitego narzędzia ewidencji należności (tj. rachunku bankowego). Zalety te przyczyniły się do jego popularności w polskim obrocie bankowym.

W praktyce stosuje się różnorodne nazwy w celu opisanie omawianej postaci finansowania (np. „kredyt w rachunku bieżącym”, „kredyt odnawialny w rachunku”, „limit w rachunku”, „debet kredytowy w rachunku”). Rozpowszechniona jest też nazwa angielska: „overdraft”, która obrazowo odwołuje się do „przeciągnięcia” salda rachunku w wyniku wypłaty kredytu. W niniejszym artykule przyjęto – jako najbardziej neutralny, a jednocześnie ściśle odpowiadający rzeczywistości – termin: „kredyt w rachunku bankowym”.

Kredyty tego rodzaju występują zarówno w obrocie obustronnie profesjonalnym, jak i konsumenckim. W obu przypadkach podstawowe elementy konstrukcyjne tej formy finansowania są identyczne, z tym że kredyt konsumencki udzielony w rachunku podlega znacznie bardziej rozbudowanym regulacjom prawnym (zwłaszcza co do obowiązków informacyjnych na etapie przedkontraktowym).

¹ W piśmiennictwie dokonuje się podziałów form kredytowania według rozmaitych kryteriów. Por. np. J. Pisuliński [w:] *System prawa prywatnego*, t. 8 (red. J. Panowicz-Lipska), Warszawa 2011, s. 356; Z. Truszkiewicz [w:] *Encyklopedia prawa bankowego* (red. W. Pyziół), Warszawa 2001, s. 805 i n.